

บันทึก

เรื่อง ขอให้พิจารณาไม้อัดกับไม้แปรรูปตามพระราชบัญญัติป่าไม้

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารโดยหนังสือที่ ๕๗๔/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๐๑ ความว่า กระทรวงเกษตรได้รับรายงานจากกรมป่าไม่ว่า บริษัทไม้อัดไทย จำกัด ผู้ผลิตไม้อัด (plywood) ออกจำหน่าย ได้หารือในกรณีที่ทางราชการได้ปฏิบัติการเกี่ยวกับ ไม้อัดเสมือนหนึ่งเป็นไม้แปรรูป กล่าวคือ การนำไม้อัดเคลื่อนที่ต้องมีหนังสือกำกับไม้แปรรูป และการส่งไม้อัดออกต่างประเทศต้องเสียภาษีอากรขาออกในอัตราเดียวกับไม้แปรรูป ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่ายังเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามนัยของกฎหมาย เพราะไม้อัดมิใช่ไม้แปรรูปตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ไม้อัดเป็นแต่เพียงเอาไม้บางตั้งแต่ ๓ ชั้นขึ้นไปทากาวเรียงประกบสลับกัน แล้วนำเข้าเครื่องอัดโดยใช้ความกด โดยนัยนี้ไม้อัดเป็นแต่เพียงผลิตภัณฑ์อย่างหนึ่งเท่านั้น เรื่องนี้ กรมศุลกากรซึ่งมีหน้าที่ในการเก็บอากรขาออกสำหรับไม้อัดที่ส่งไปต่างประเทศมีความเห็นว่า ไม้อัดเป็นไม้แปรรูปตามพระราชบัญญัติป่าไม้จะต้องเสียอากรขาออกในลักษณะของไม้แปรรูป และต่อมากรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้มีหนังสือที่ ๔๕๐๑/๒๕๐๑ (กม.๔) ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๐๑ ความว่า กระทรวงเกษตรได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า ไม้อัด (shaving board) ของบริษัทไม้อัดศรีราชา จำกัด เป็นไม้แปรรูปตามนัยมาตรา ๔ (๓) และ มาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ หรือไม่ และได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นว่า ไม้อัด (plywood) และ ไม้อัด (shaving board) เป็นไม้แปรรูปตามนัยของพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ หรือไม่เสียในคราวเดียวกัน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหา ดังกล่าวแล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

๑. ข้อเท็จจริงปรากฏจากผู้แทนกระทรวงเกษตรว่า

(ก) ไม้อัด (plywood) ประกอบด้วยแผ่นไม้บาง (Veneer) หลายอันนำมา อบให้คงเหลือความชื้นแต่น้อย เพื่อให้ไม้อยู่ตัว ไม่บิดแตกร้าว แล้วนำมาอัดขึ้นเป็นแผ่นโดยใช้ ความร้อนช่วยและวัตถุเคมีเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวภายใต้แรงอัดสูง เพื่อให้ได้ไม้อัดสำเร็จรูปใน ขนาดและความหนาตามที่ต้องการ เมื่อประดิษฐ์เป็นแผ่นไม้อัดขึ้นแล้วสามารถนำไปใช้ในการ ก่อสร้างและประดิษฐ์เครื่องใช้สอยต่างๆ ได้ทันที ไม่จำเป็นต้องไสกบตกแต่งหรือผึงให้แห้งแต่ ประการใดอีก

กรรมวิธีในการผลิตไม้บาง (Veneer) ประกอบด้วยเครื่องฝาน ซึ่งปอกไม้กลมทั้งท่อนออกเป็นไม้แผ่นบาง หนาเพียง ๑ มิลลิเมตร ในการนี้ต้องปรับปรุงให้ได้เทคนิคที่เหมาะสม เช่นถ้าเป็นไม้แข็งก็ต้องต้มน้ำร้อนหรือแช่วัตถุเคมีให้อ่อนตัวลงให้พอเหมาะ และทำการฝานในอุณหภูมิที่เหมาะสมกับสภาพของไม้ เมื่อปอกออกแล้วก็นำเข้าเตาอบสกัดความชื้นออกจากเนื้อไม้ เพื่อป้องกันมิให้ไม้นั้นยืดหดแตกร้าว

(ข) ไม้อัด (shaving board) เป็นแผ่นไม้วิทยาศาสตร์ ซึ่งผลิตขึ้นโดยอาศัยส่วนประกอบของพันธุ์ไม้ เช่น เศษไม้ เยื่อใยไม้ เยื่อใยพืชกลีกรวม หรือเยื่อกระดาษผสมคลุกเคล้ากับวัตถุเคมีอย่างอื่น โดยกรรมวิธีต่าง ๆ กัน แบ่งแยกออกได้เป็น ๒ ประเภทใหม่ ๆ คือ ถ้าใช้เยื่อใยไม้หรือพืช (fiber) เรียกว่า fiber-board แต่ถ้าส่วนประกอบของพืชพันธุ์ไม้มิได้สลายตัวลงถึงขนาดเยื่อใย คงเป็นแผ่นหรือชิ้นเล็กชิ้นน้อย เรียกว่า Particle board จากกรรมวิธีต่าง ๆ วัตถุสำเร็จรูปมีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น พวกที่เรียกว่า Hardboard ใช้ความกดสูง เป็นไม้แผ่นแข็งและที่ใช้แรงอัดต่ำ ก็เป็นจำพวกที่เรียกกันว่า Semi hardboard และ softboard เป็นต้น ไม้วิทยาศาสตร์จำพวกนี้มีชื่อการค้าสำหรับโรงงานและกรรมวิธีต่าง ๆ กัน เช่น Masonite, Plaswood, Insulite, Linex, Wonderboard, Darisol, Gossite

สำหรับไม้อัด (shaving board) ของบริษัทศรีมหาราชา จำกัด นั้นใช้กรรมวิธีจากประเทศเยอรมัน ผลิตออกเป็นไม้จำพวก hardboard โดยใช้ชิ้นส่วนของไม้ขนาดเล็กบาง แต่ไม่ถึงกับใช้เยื่อใยไม้ (fiber) จัดอยู่ในจำพวก particle board ในการผลิตทราบว่าต้นทุนการผลิตส่วนใหญ่ คือราว ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของราคาขึ้นอยู่กับราคากาวและวัตถุเคมี ชิ้นส่วนของไม้ที่ใช้มีราคาเพียงราว ๑๕ - ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ของราคาต้นทุนเท่านั้น ไม้ที่ใช้มีไม้ชนิดต่าง ๆ กัน เช่น ไม้ยาง ตะแบก สมพง สัก ฯลฯ

สรุปแล้วไม้อัด (plywood) ประกอบด้วยไม้บาง (Veneer) หลายแผ่นมาอัดและใช้วัตถุเคมีเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว โดยมีกรรมวิธีเป็นพิเศษ ส่วนไม้อัด (shaving board) ประกอบด้วยชิ้นส่วนขนาดเล็กของไม้ต่าง ๆ นำมาคลุกเคล้ากับวัตถุเคมีเพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวแล้วอัดเป็นแผ่นโดยมีกรรมวิธีพิเศษ

๒. มาตรา ๔ (๓) และมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้บัญญัติว่า

(๓) แปลรูป หมายความว่า การทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ไม้ดังนี้ คือ

ก. เลื่อย ผ่า ถาก ขุด หรือกระทำด้วยประการอื่นใดแก่ไม้ให้เปลี่ยนรูปหรือขนาดไปจากเดิม นอกจากการลอกเปลือกหรือตกแต่งอันจำเป็นแก่การชักลาก

ข. เผา อบ บด หรือการกระทำด้วยประการอื่นใดแก่ไม้ให้เปลี่ยนแปรสภาพไปจากเดิม เพื่อถือเอาวัตถุหรือผลพลอยได้จากไม้นั้น

(๔) ไม้แปรรูป หมายความว่า ไม้ที่ได้แปรรูปแล้ว แต่ไม่หมายถึงไม้ในขณะที่ยังประกอบอยู่เป็นสิ่งที่ปลูกสร้าง เครื่องใช้ หรือสิ่งของอื่น หรือได้เคยตกแต่งเป็นส่วนประกอบของสิ่งเหล่านั้นมาแล้ว

๓. เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๔ (๓) และมาตรา ๔ (๔) แล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่ กรรมวิธีเกี่ยวกับการผลิตไม้บาง (Veneer) เป็นการแปรรูปไม้ตามนัยมาตรา ๔ (๓) และเป็นไม้แปรรูปตามมาตรา ๔ (๔) สำหรับไม้อัด (plywood) และไม้อัด (shaving board) เมื่อพิจารณาถึงกรรมวิธีของไม้อัดดังกล่าวตามที่ผู้แทนกระทรวงเกษตรได้ชี้แจงแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่ไม้อัด (plywood) และไม้อัด (shaving board) ไม่เป็นไม้แปรรูปเพราะเมื่อนำไม้บางหลายแผ่นหรือเศษไม้ เยื่อใยไม้ ฯลฯ มาอัดรวมกันเข้าแล้ว ไม้อัดได้กลายเป็นสิ่งของอื่นซึ่งอาจใช้ประโยชน์ได้ทันทีโดยมิต้องไปตกแต่งเพิ่มเติมอีก ลักษณะของไม้อัดจึงต้องด้วยข้อยกเว้นของไม้แปรรูป กล่าวคือ ในขณะที่ (ไม้บาง หรือเศษไม้ เยื่อใยไม้) ประกอบอยู่ได้เป็นสิ่งของอื่นตามนัยมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔

สำหรับปัญหาที่กรมศุลกากรไต่ถามขอทราบเพิ่มเติมดังปรากฏตามหนังสือของกระทรวงเกษตรที่ สร.๑๒๒๘๔/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๐๑ ว่า ไม้อัดเป็นไม้ตามมาตรา ๔ (๒) ของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ หรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่ ไม้บาง (Veneer) เป็นไม้ตามนัยมาตรา ๔ (๒) ส่วนไม้อัด (plywood และ shaving board) ไม่เป็นไม้ตามมาตรา ๔ (๒) เพราะไม้อัดไม่มีลักษณะเป็นต้น กอเถา หรือเป็นราก ปุ่ม ตอ เศษ ปลาย และกิ่งของสิ่งนั้น ๆ

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๐๑